

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 7 лютого 2018 р. № 57

Київ

Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва

Відповідно до частини другої статті 6 Закону України “Про державну допомогу суб'єктам господарювання” Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Затвердити критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва згідно з додатком.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

КРИТЕРІЇ

оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва

1. Критеріями оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є:

недопущення суттєвої нерівності умов діяльності конкуруючих між собою суб'єктів господарювання;

збільшення кількості нових робочих місць;

зменшення кількості безробітних;

вихід на ринки нових товарів (робіт, послуг).

2. У цих критеріях терміни вживаються у значенні, наведеному в Бюджетному кодексі України, Господарському кодексі України та Законах України “Про державну допомогу суб'єктам господарювання”, “Про захист економічної конкуренції”, “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”, “Про фінансовий лізинг”.

3. Державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли:

1) надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення;

2) державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання:

витрат на реалізацію інвестиційних проектів (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу), що включають:

- права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі — нематеріальні активи);

- основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі — матеріальні активи).

Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання — отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємства — трьох років);

витрат на створення нових робочих місць;

витрат на провадження основного виду діяльності суб'єкта господарювання (лише для середнього та малого підприємства), що включають витрати, метою яких є скорочення поточних витрат підприємства, що не пов'язані з реалізацією інвестиційного проекту (витрати на оплату праці, матеріали, послуги, які надаються за договором, оренду, адміністративні витрати тощо, крім амортизаційних відрахувань і вартості фінансування, якщо такі витрати зараховані до витрат під час надання державної допомоги);

витрат (лише для середнього та малого підприємства) на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках, а також витрат на проведення попереднього відбору і експертизи фінансовими посередниками або інвесторами з метою визначення новостворених суб'єктів малого підприємства;

витрат на підтримку новостворених суб'єктів малого підприємства;

витрат на оренду землі та будівель, строк оренди яких повинен становити не менше п'яти років з дня очікуваного завершення реалізації інвестиційного проекту або не менше трьох років для середнього та малого підприємства;

витрат, пов'язаних з придбанням орендованого майна, крім землі та будівель, у разі, коли оренда здійснюється у формі фінансового лізингу і покладає на отримувача державної допомоги обов'язок щодо придбання майна після завершення строку фінансового лізингу;

витрат на заробітну плату у зв'язку із створенням отримувачем державної допомоги нових робочих місць;

3) забезпечується:

створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємства) та трьох (для середнього та малого підприємства) років з дня фактичного працевлаштування;

здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);

заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.

4. До категорій отримувачів державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі.

До категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва належать суб'єкти середнього та малого підприємництва, що провадять діяльність у будь-якій галузі.

5. Ці критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.

6. Державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається у будь-якій формі.

Державна допомога для новостворених суб'єктів малого підприємництва надається у формі:

кредитів на пільгових умовах;

гарантій;

грантів, зниження сукупного розміру відсоткової ставки та плати за користування гарантією.

7. У разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 цих критеріїв, за всіма діючими програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.

8. Максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить:

для суб'єктів великого підприємництва — до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених для забезпечення розвитку регіонів;

для суб'єктів середнього підприємництва — до 60 відсотків таких витрат;

для суб'єктів малого підприємництва — до 70 відсотків таких витрат.

Витрати за інвестиційним проектом на придбання нематеріальних активів суб'єктами великого підприємництва повинні становити не більш як 50 відсотків сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту за рахунок державної допомоги, а для суб'єктів середнього та малого підприємництва — до 100 відсотків.

Максимальний розмір державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва на проведення підготовчих досліджень, надання консультаційних послуг, участь у торгових ярмарках, фінансування витрат

на проведення попереднього відбору і експертизи фінансовими посередниками або інвесторами з метою визначення новостворених суб'єктів малого підприємництва не повинен перевищувати 50 відсотків витрат на такі цілі.

Максимальний розмір державної допомоги для реалізації інвестиційного проекту, за яким витрати на забезпечення розвитку регіонів перевищують суму, еквівалентну 50 млн. євро, розмір яких визначається за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання такої допомоги, та здійснюється інвестиція на трирічний період одним отримувачем державної допомоги з урахуванням відносин контролю, розраховується за такою формулою:

$$M = R \times (A + 0,5 \times B + 0,34 \times C),$$

де M — максимальний розмір державної допомоги;

R — максимально допустима державна допомога (відповідно до положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, уся територія України до кінця 2020 року за класифікацією, затвердженою статтею 107 (3) (а) Договору про функціонування Європейського Союзу, відноситься до єдиного регіону "А" та становить 50 відсотків), $R = 0,5$;

A — частина витрат, пов'язаних із забезпеченням розвитку регіонів, у сумі, еквівалентній 50 млн. євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги;

B — частина витрат, пов'язаних із забезпеченням розвитку регіонів, що перевищує суму, еквівалентну 50 млн. євро, але не більш як 100 млн. євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги;

C — частина витрат, пов'язаних із забезпеченням розвитку регіонів, що перевищує суму, еквівалентну 100 млн. євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги.

Для того, щоб гарантувати, що інвестиції забезпечують реальний і стійкий внесок у розвиток відповідного регіону, що потребує допомоги, інвестиції та нові робочі місця повинні бути збережені отримувачами державної допомоги у відповідному регіоні не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва — трьох років) після завершення здійснення інвестицій.

Отримувач державної допомоги для реалізації інвестиційного проекту зобов'язаний зробити фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на його реалізацію за рахунок власних ресурсів або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.

Максимальний розмір державної допомоги для новостворених суб'єктів малого підприємництва:

у формі кредитів на пільгових умовах:

- строком 10 років становить 2 млн. євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги;

- строком від п'яти до 10 років визначається як добуток вказаного значення максимального розміру державної допомоги та співвідношення 10 років і фактичного строку кредиту;

- строком до п'яти років визначається на рівні максимального значення розміру державної допомоги у формі кредитів строком п'ять років;

у формі гарантій:

- строком 10 років становить 3 млн. євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги;

- строком від п'яти до 10 років визначається як добуток вказаного значення максимального розміру державної допомоги та співвідношення 10 років і фактичного строку дії гарантії;

- строком до п'яти років визначається на рівні максимального розміру гарантованої суми для гарантій строком п'ять років.

Розмір гарантії не повинен перевищувати 80 відсотків розміру кредиту;

у формі грантів, зниження сукупного розміру відсоткової ставки та плати за користування гарантією становить до 800 тис. євро за офіційним валютним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги.

9. У разі придбання отримувачем державної допомоги активів, які належать суб'єктові господарювання, діяльність якого буде припинено у разі непридбання його активів, витрати на реалізацію інвестиційного проекту включають вартість придбання таких активів на ринкових умовах.

У разі надання державної допомоги на запровадження змін виробничого процесу розмір витрат на реалізацію інвестиційного проекту повинен перевищувати суму амортизації активів, пов'язаних з діяльністю, яка підлягає модернізації, протягом попередніх трьох фінансових років. У разі надання допомоги на диверсифікацію виробництва діючого суб'єкта господарювання розмір витрат на реалізацію інвестиційного проекту повинен на 200 відсотків перевищувати балансову вартість активів, які повторно використовуються, відповідно до даних фінансового року, що передував початку робіт.

10. Визначення максимального розміру державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів і підтримки середнього та малого підприємництва та витрат, що можуть бути відшкодовані суб'єктам господарювання, здійснюється з урахуванням податків та інших зборів.

11. Якщо законодавством про державну допомогу визначено інші критерії оцінки допустимості державної допомоги на підтримку окремих галузей економіки, зокрема виробництва сталі, синтетичних волокон, транспорту, енергетики, вуглевидобування, аквакультури, суднобудування, широкосмугового зв'язку, застосовуються такі галузеві критерії оцінки допустимості державної допомоги для конкуренції.
